

VANTAAN OPETTAJA

No:4 6.5.2013

Vantaan opettajien ammattiyhdistys ry

Talkootie 7, 01350 Vantaa puh: 09-873 4020,

toimisto@voay.fi, www.voay.fi

Tiedottajat: Eeva Lohela ja Sofia Fernandes

050-409 6460

tiedotus@voay.fi

PUHEENJOHTAJAN PUHEENVUORO

Helsingin opettajien ammattiyhdistys järjesti mielenilmauksen koulujen työrauhan puolesta senaatintorilla 10.4. ja vantaalaisiakin osallistujia oli paikalle päässyt. Kiitos kaikille osallistuneille huomion kiinnittämisestä perin tärkeään asiaan. Suuret kiitokset ja ansaittu ihailu myös Helsingin opettajien ammattiyhdistykselle, joka organisoii tapahtuman erittäin tehokkaasti ja tuloksellisesti. Tehokasta ja esimerkillistä toimintaa. Mielenilmauksen taustalla olleen tapahtuman käsittely on tätä kirjoittaessani kaikkea muuta kuin ohi. Jäämme siis siitä osin odottamaan. Ja muistutuksen sana niistä väkivalta- ja uhkatilanneilmoituksista! Niistä samoin kuin voimankäyttötilanteista on ehdottoman tärkeää tehdä ilmoitus. Heti on syytä kertoa tapahtuneesta lähiesimiehelle. Kyseessä on myös opettajan oikeusturva.

Sitten ihan lyhyesti aikaisemmin mainitusta TURPO-kyselystä, johon vastasi liki 270 vantaalaista opettajaa. Kiitokset vastanneille! Tässä lienee syytä mainita tulosten kertovan, että vantaalaisten perusopetuksen opettajien työ on muuttunut aikaisempaa vaativammaksi. Työmäärä on lisääntynyt kolmiportaisen tuen tultua perusopetuslain muutoksen myötä osaksi opettajien arkea. Tämän ei pitäisi olla kenellekään suuri yllätys. Samoin opettajat kertoivat, etteivät he läheskään aina kykene tarjoamaan riittävästi tukea tehostetun tai erityisen tuen piirissä oleville oppilaille. Paperi on paperia ja käytäntö käytäntöä, kuten entisessä Neuvostoliitossa. Ja yleistä on sekin, että yleisopetuksen ryhmissä tästä aiheutuu työrauhaongelmia.

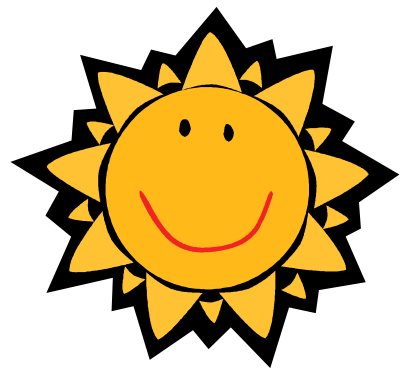
Palautteen analysointi on vielä kesken. Tarkemmat tulokset tulemme toimitamaan yhteysopettajien kautta kouluille. Ja muutoinkin tuloksia on syytä pyrkiä hyödyntämään. Ainakin se on jo täysin selvää, että opettajat ovat huolissaan työn tekemisen edellytyksistä. Ja huolelle on perusteita.

OAJ Pääkaupunkiseudun alueyhdistyksen hallitus vieraili eduskunnassa, jossa hallituksen jäsenet toivat esille koulutuksen koko kentän haasteita ja ongelmia. Päättäjätapaamisten kautta viestiä on vietävä jatkossakin. Esimerkiksi oman kielen opettajien pätevyysvaatimuksien suhteen ilmenevistä ongelmista kertominen herätti sivistysvaliokunnan puheenjohtaja Raija Vahasalon kiinnostuksen. Kiitokset paitsi puheenjohtajalle, myös alueasiamiehelle ja ennen kaikkea suuri kiitos niille vantaalaisille oman kielen opettajille, jotka asiasta ovat kertoneet. Juuri näin on toimittava.

Kevään tuodessa kiireen ja stressin, on syytä muistaa, että kohta on kesä ja akkujen lataamisen aika. Ja kunhan Helsingin opettajien ammattiyhdistys ilmoittaa tulevasta SOFT-bileillasta, välitetään viesti viipymättä jäsenille. Olemme tuonkin tilaisuuden ansainneet. Varmasti!

Siispä hyvää kesää, joskin viimeinen rutistus tulee tavan mukaan olemaan haastavaa.

Sami Markkanen
VOAY:n puheenjohtaja/ 050 409 6456

PS: Ja kiitokset Vaskivuoren lukiosta lähetetyyn viestiin ryhmänohjaajapalkkioita koskien. Lukioiden luottamusmiehet ja pääluottamusmies eivät nuku asian suhteen.

FLAMINGON YHTEYSOPETTAJAKOULUTUS 6.4.2013

Kevään yhteysopettajakoulutus järjestettiin tänä vuonna Vantaan Flamingossa. Paikanpäälle saapui 55 osallistujaa, joista 8 oli Vantaan kaupunginvaltuutettuja. Tilaisuuden avasi puheenjohtajamme Sami Markkanen, jonka jälkeen Van-

taan kaupungin palveluesimies Leila Nieminen kertoi kattavasti palkkauksitamme ja palkkakuitin lukemisesta.

Tilaisuus jatkui pääluottamusmies Pirita Hellbergin puheenvuorolla ajankohtaisista edunvalvonnallisista asioista. Hän puhui erityisesti Vantaan kaupungin järjestelyvaraeristä, henkilökohtaisista lisistä ja laaja-alaisten erityisopettajien työaikakokeilusta.

Monipuolisen tietopaketin jälkeen maistui monipuolinen lounasbuffet. Iltapäivä kului mielenkiintoisten ryhmäkeskustelujen parissa. Ryhmissä keskusteltiin muun muassa perusopetuksen toimenpideohjelmasta TURPOsta, sisäilmaongelmista ja samanaikaisopettajuudesta. Tilaisuuden päätteeksi jäsenillämme oli mahdollisuus virkistäytyä Flamingon kylpylän Spa&Wellness -osastolla. Tämä oli rentouttava päätös antoisalle koulutuspäivälle.

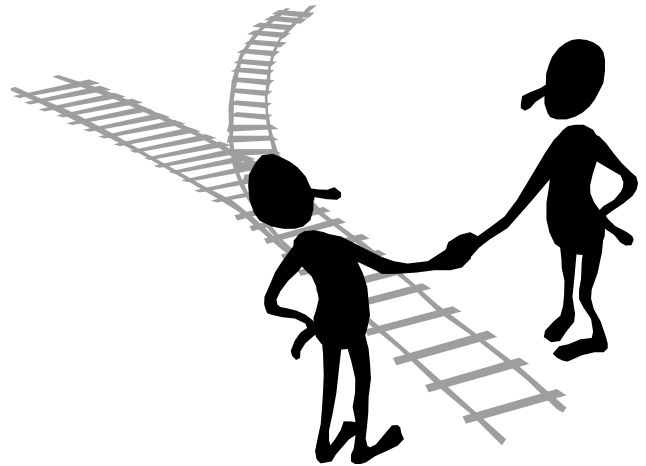

KUULUMISIA HEV-SEMINAARISTA

Pääkaupunkiseudun yhdistysaktiivit ja luottamusmiehet olivat jälleen koolla. Jaoimme hyviä käytäntöjä sekä vaihdoimme kaupunkikohtaisia kuulumisia. Todettakoon, että Vantaa ei ole ainoa kaupunki, jolla on taloudellisia haasteita! Perjantaisessa seminaarissa suurimpia teemoja olivat ainakin lukiopuolella opinto-ohjaajien ja erityisopetuksen työehdot. Käytäntöjen kirjavuus tuntuu olevan suurta, mikä hieman vaikeuttaa hyvän, kaikille yhteisen yhtälön löytymistä. Olisi tärkeää saada hyvä laajempi ratkaisu näiden opettajaryhmien työehtoihin. Ainakin loma- ja työaikaperiaatteiden näkökulmasta kaikkien opettajaryhmien pysyminen OVTESin piirissä olisi hyvä asia.

Meillä Vantaalla lukioiden opettajien piirissä on nostettu esiin AX-korvauksen tasaus. Allekirjoittanut hoitaa asiaa yhdessä pääluottamusmiehen ja muun lukion edunvalvonnan kanssa. Pohdittavaa asiassa on, tiettyjen palkkioiden eurottaminen sisältää riskejä. Asiaan palataan lähitulevaisuudessa.

Jäimme yhdessä jännittämään erään julkisuudessa olleen opettajan työsuhteen jatkoa. Asia on tuntunut kiinnostavan koko valtakuntaa ja erityisesti meille opettajille jotenkin ennakkotapauksen makua on tuntunut ilmassa. Toivokaamme parasta asian suhteen. Voimia kaikille kasvatustyön etulinjassa palveleville!

Matti Jussila
 Historian ja yhteiskuntaopin lehtori
 JUKO:n Luottamusmies
 VOAY:n hallituksen jäsen

KUULUMISIA JÄSENISTÖLTÄ

Luokanopettaja Iida Hyvöselle on myönnetty apuraha, 4500 dollaria, Vantaan kansainvälisen koulun projektiin iPads as a Tool to Excite a Desire to Learn. Apurahan on myöntänyt kansainvälisen naiskasvattajajärjestö Delta Kappa Gamman apurahasäätiö Delta Kappa Gamma Educational Foundation.

Projekti käynnistyy syksyllä 2013 ja sen tarkoituksena on hyödyntää iPadeja alkuopetuksen oppilaiden englannin ja suomen kielten tunneilla sekä matematiikan opetuksessa. Lisäksi alkuopetuksen oppilaat saavat teknologiakasvatusta ja oppivat käyttämään modernin teknologian ohjelmia, joilla on merkitystä heidän jokapäiväisessä elämässään.

Projektissa tehdään yhteistyötä eri toimijoiden kanssa, joita ovat esimerkiksi vanhempiyhdistys Vakka ry sekä nuorten opettajien vertaismentorointiryhmä.

Delta Kappa Gamma –järjestön apurahasäätiö on tänä keväänä myöntänyt apurahoja yli 120 000 dollaria tukemaan projekteja ympäri maailmaa. Lisätietoja Delta Kappa Gamma –järjestöstä www.dkg.org sekä Delta Kappa Gamman apurahasäätiöstä www.dkgef.org

ENKELIPORSAAN NÄPPÄIMISTÖLTÄ

Vuoden luokanopettaja Kai-Ari Lundell antoi ystävällisesti Vantaan opettajan –toimitukselle luvan julkaista blogikirjoituksensa. Jatkossakin saamme nauttia Kai-Arin kirjoituksista, sillä hän on lupautunut kirjoittamaan säännöllisen epäsäännöllisesti bloginsa ohella myös Vantaan opettajaan.

Erityispedagogiikan professori Timo Saloviita neuvoo opettajia

Työrauhan tuo opettajan ja oppilaan hyvä suhde

Erityispedagogiikan professori Timo Saloviita neuvoo kirjassaan, miten luokka otetaan haltuun ja mitkä ovat parhaat keinot toimivaan opetukseen.

Enkeliporsas: Kiitos.

Kun eduskunnan puhemieskin tarjoaa koulujen ongelmien ratkaisuksi kovempaa kuria, on virkistävää lukea professori Timo Saloviidan uutta kirjaa. Sen mukaan tärkeintä on, että opettaja rakentaa hyvän ja hyväksyvän suhteen oppilaisiinsa.

Enkeliporsas: Ei käy kieltäminen. Opettajan ja oppilaan hyvä ja hyväksyvä suhde ehkäisee tiettyjä ongelmia. Joskus ongelmat ovat niin suuria, ettei koulun normaalit toimet auta.

Työrauhaan tarvitaan myös sääntöjen ja rutiinien verkko, jonka mukaisesti toimitaan.

Enkeliporsas: Pitää paikkansa sekä luokan että koulun tasolla.

Mitä pienempi oppilas on, sitä suurempi merkitys on rutiineilla.

Pelkät säännöt eivät riitä, jos ei valvota, että sääntöjä myös noudatetaan. Koulun opettajien pitää olla yhdessä johdonmukaisia.

Häirikölle tulee kertoa mieluummin asiallisesti seuraamuksesta kuin rangaistuksesta, joka vain provosoi.

Enkeliporsas: Rangaistuksen teho riippuu oppilaan iästä. Alakoulussa jälki-istunnot voivat vielä tehot.

Näyttää siltä, että Saloviita on hyvin teoreettinen ihminen. Häirikölle pitää mieluummin asiallisesti kertoa seuraamuksesta kuin rangaistuksesta? Mitä Saloviita tarkoittaa? Eikö seuraamuksen kertominen provosoi samalla tavalla kuin rangaistuksestakin kertominen?

Mitä opettaja tekee sen jälkeen, kun on kertonut asiallisesti seuraamuksesta, mutta häiriköinti ei lopukaan?

Jälki-istunto ja muut perinteiset rangaistukset ovat myös menettäneet tehoaan. Toimivampi on vaikka keskustelutuokio, jossa rakennetaan opettajan ja oppilaan luottamusta.

Enkeliporsas: Pitää paikkansa. Olen kasvatustieteiden keskustelujen kannattaja. Tosin on olemassa oppilaita, jotka eivät lopeta häiritsevää toimintaansa tai toisen oppilaan kiusaamista, vaikka harrastettaisiin kasvatustieteiden keskusteluja päivät pääksytysten. Mitä tehdään, kun kasvatustieteiden keskustelut eivät auta?

Auktoriteettiakaan ei opettajalla enää ole automaattisesti, mutta sen voi rakentaa.

Enkeliporsas: Pitää paikkansa. Ikävä kyllä, aina ei edes opettajan auktoriteetti ei auta. Mitä sitten tehdään?

Hän listaa tuekseen joukon tutkimuksia, joiden mukaan erityisluokat tai pienet opetusryhmät eivät ole ratkaisu opetuksen ongelmiin.

Enkeliporsas: Ei pidä paikkaansa. Opettaja voi opettaa yksilöllisemmin pienessä ryhmässä kuin isossa. Pienemmän luokan järjestystä on helpompi hallita kuin suuren luokan järjestystä. On todennäköisempää, että suuressa luokassa on useampi häirikö kuin pienessä luokassa. Pienessä luokassa opettajan on helpompaa ja luontevampaa luoda hyvä ja hyväksyvä suhde oppilaisiinsa kuin suuressa luokassa. Suuressa luokassa on aina oppilaita, jotka voivat jäädä var-

joon. Suuri luokka työllistää opettajaa kaikin tavoin enemmän kuin pieni luokka, mikä vie henkisiä resursseja opettajan ja oppilaan kohtaamiselta. Pienessä luokassa opettajalta jää aikaa kasvatust keskusteluihin.

Vantaa saa valtiota apua opetusryhmien pienentämiseen. Ero on kuin yöllä ja päivällä, on aivan eri asia opettaa 19 oppilasta kuin 32 oppilasta. Tiedän sen tarkkaan, nyt minulla on 19 oppilaan luokka, ennen luokkani olivat paljon suurempia.

Teen kaksi yksinkertaista laskutoimitusta:

- 45 minuuttia jaetaan 19 oppilaalla = 2,4 minuuttia per oppilas
- 45 minuuttia jaetaan 32 oppilaalla = 1,4 minuuttia per oppilas

Pienessä luokassa apua tarvitsevan oppilaan henkilökohtainen opetus aika moninkertaistuu. Kun oppilaita tungetaan samaan tilaan liikaa, meteli ja aggressiivisuus lisääntyy.

Saloviidan mukaan opettajat opettavat samalla, kerran oppimallaan tavalla, olipa luokka iso tai pieni. Toisaalta taitava opettaja pystyy opettamaan yhtä hyvin sekä pienissä että isoissa luokissa.

Enkeliporsas: Ei pidä paikkaansa. Olen opettanut vuodesta 1980. Olen joutunut päivittämään opetustani kuten muutkin opettajat. Olen moneen otteeseen joutunut tarkistamaan toimintatapoja.

Käytännön esimerkkejä pienen opetusryhmän eduista:

- ATK-luokassa on 20 tietokonetta. Nyt minulla on 19 oppilaan luokka, joka oppilaalle on yksi tietokone. Jos oppilaita olisi 32, vain kahdeksalle oppilaalle riittäisi oma tietokone, muut joutuisivat parityöskentelyyn.
- Teknisessä käsityössä on kymmenen parihöyläpenkkiä ja työkaluja noin kahdellekymmenelle oppilaalle. Jos luokkaan tungettaisiin 32 oppilasta, työtiloja ei olisi kaikille eikä työkaluja riittäisi jokaiselle. Kahdenkymmenenkin oppilaan teknisen käsityön ryhmä on liian iso.
- Englannin tunnilla on 32 oppilasta, toisessa luokassa on puolikas ryhmä, 16 oppilasta. Ilman muuta on selvää, että pienemmässä ryhmässä oppilaat saavat "englannin kielen puheaikaa" enemmän kuin suuressa ryhmässä.
- Matematiikan tunnilla 32 oppilasta, toisessa luokassa on puolikas ryhmä, 16 oppilasta. Vaikka opettaja olisi kuinka taitava tahansa, pienessä ryhmässä

opettajalle jää enemmän aikaa henkilökohtaiseen auttamiseen kuin suuressa ryhmässä.

- Liikuntatunnilla käytössä on puolikas sali, koska toisella puolella salia on toinen opetusryhmä. Pelataan koripalloa, on päivänseivää, että 16 oppilaan ryhmässä oppilaat saavat enemmän peliaikaa kuin 32 oppilaan ryhmässä.

- Kun opettaja menee opintoretkelle julkisella kulkuneuvolla vaikkapa Suomeenlinna, liikkuminen ja opastaminen 16 oppilaan ryhmässä sujuu paremmin kuin 32 oppilaan ryhmässä. Monessa kohteessa, esim. museoissa, ei opasteta suuria ryhmiä ollenkaan.

Voisin jatkaa listaa loputtomiin.

Opettaminen ja opetuksen ongelmat ovat laajoja käsitteitä.

Enkeliporsas

Kai-Ari Lundell

www.properuskoulu.net

Vantaan opettaja-lehden toimitus kiittää lukijoitaan ja kaikkia yhteistyökumppaneitaan kuluneista vuosista. Tämä on lehden historian toistaiseksi viimeinen paperiversio. Hyvää kesälomaa!

kesäterveisin, tiedotustoimikunta

Ps. jatkossa voitte lähettää kirjoituksia lehden sähköiseen versioon

